

Slovo k povzbuzení na neděli 27. září 2020, na **26. neděli v mezidobí – A**
Biblická čtení: Ez 18,25-28; Ž 25; Flp 2,1-11; Mt 21,28-32

Milé sestry, milí bratři,

minulé dvě neděle bylo v centru našeho zájmu spíše evangelium, dnes zkusme svou pozornost zaměřit na čtení druhé. Již druhou neděli nasloucháme Pavlovu Listu Filipánům: **Filipy** byly v Makedonii, na severu Řecka, církevní obec tam založil sám svatý Pavel a s největší pravděpodobností byla první a nejstarší křesťanskou obcí na evropském území.

Dnešní **úryvek** měl na první poslech dvě části: **Povzbuzení**, jak se křesťané mají chovat a jak smýšlet, a překrásný **hymnus**. Právě ten je považován nejen za **nejstarší** chvalozpěv na Ježíše Krista v Pavlových listech a v Novém Zákoně vůbec, ale i za jedno z **nejoriginálnějších** shrnutí křesťanské víry.

Zarezonovaly v něm **tři** nejpodstatnější momenty celého **evangelia**:

«Kristus Ježíš, ačkoli má božskou přirozenost, nic nelpěl na tom, že je rovný Bohu, ale sám sebe se zřekl, vzal na sebe přirozenost služebníka a stal se jedním z lidí. Byl jako každý jiný člověk». To je **tajemství vtělení** Božího Syna a jeho celého lidského **přebývání** mezi námi. «Ponížil se a byl poslušný až k smrti, a to k smrti na kříži». Tajemství jeho **ukřižování a smrti**. «Proto ho také Bůh povýšil a dal mu jméno nad každé jiné jméno, takže při Ježíšově jménu musí pokleknout každé koleno... a každý jazyk musí... vyznat: Ježíš Kristus je Pán».

Tajemství **vzkříšení a vyvýšení**.

Boží syn **se ponížil**, stal se člověkem, přijal lidskou přirozenost, aniž ztratil tu Božskou, byl za nás ukřižován a pro nás vzkříšen a oslaven. V **člověku Ježíši** pokorně přišel na zem **Bůh**. Aby nám byl **blízko**, aby projevil svou **lásku**, aby za nás **umřel** a pro nás **z mrtvých vstal** a aby s námi tajemně **zůstal**. Mohli bychom hymnus parafrázovat...

Vedle toho, že **hymnus** je vyznáním, **kým Ježíš je**, zdůrazňuje jednu z jeho nejpodivuhodnějších **vlastností**, charakteristiku, která se prolíná celým evangeliem: **pokoru**. Proto také někdy bývá přímo nazýván **hymnem na Ježíšovu pokoru**.

Zvlášť slova «sám sebe se zřekl» ji chtěla vyjádřit. Řecké *heauton ekenósen* bychom mohli dokonce přeložit ještě silněji, a to jako: «vyprázdnil se» či «sám sebe zmařil». V každém případě tato formulace chce slovem postihnout základní křesťanskou víru, že Boží Syn, stejné Božské podstaty s Otcem, se na chvíli **zřekne Boží slávy**, stává se **člověkem**, žije náš život, stává se naším **služebníkem**, zvlášť když za naše hříchy **na kříži** umírá. Což je cestou **ke vzkříšení a oslavení**, nejen jeho přijatého lidství, ale i toho **našeho**, v něm přítomného.

A to je **důvod** k oslavě, **chvalozpěvu** a díkůvzdání. Proto našly hymny a chvalozpěvy už v nejstarší křesťanské **liturgii** své místo. A je jedno, zda ten dnešní svatý Pavel sám složil a pak se teprve začal používat, anebo opačně, zda se ve svém listu nechal inspirovat tím, co první křesťané během bohoslužeb již zpívali a používali.

Chvála Boží, chvála Krista, **modlitba chval**, hymnická modlitba by tak měly mít i **v našem životě** své místo. Chvála **velebící** Boha za jeho dobrotu, velikost a lásku k nám. Chvála **sklánějící se** před Božím majestátem, i když prožíváme těžké a bolestné chvíle. I **podle míry** chval Božích tak můžeme odtušit, jak na tom s živostí svého vztahu k Bohu vlastně jsme.

Ale ještě k něčemu, neméně důležitému, by nás dnešní chvalozpěv na pokoru Božího Syna měl **pohnout**. Celý byl **uvozen** slovy: «Mějte v sobě to smýšlení, jaké měl Kristus Ježíš». **Výzva k pokoře** se v předešlých Pavlových **apelech** vícekrát opakovala: «Nic nedělejte z hašteřivosti anebo touhy po prázdne slávě, ale z pokory ať každý z vás pokládá druhého za lepšího, než je sám», doslova «za přednějšího sebe». **Předpokladem** tomu je však právě **smýšlení** podobné pokornému smýšlení **Ježíšovu**.

Pokora je vlastností **vtěleného Božství**, Božství přítomného ve světě. **Pýcha** je vlastností **d'ábelskou**, charakteristikou jeho působení ve světě, pýcha zbožšťuje sebe sama. **Ďábel** padl tím, že nechtěl být jen pouhým andělem. I **člověk** chce sám sebe zbožštit, na úkor druhých, chce být nadčlověkem, ale i na úkor Boha, sám sebe považuje ze boha, někdy možná i za nad-boha, a tak hřeší. Což je **opakem** toho, jak se zjevuje **Bůh**, stává se v Ježíši **člověkem**.

Milé sestry, milí bratři, kéž bychom tedy **ve zvuku** dnešního **hymnu**, vyznávajícího základ křesťanství stojící na pokoře Božího Syna, **zatoužili** aspoň trochu po **pokoře** také. Mít «stejně smýšlení jako Kristus Ježíš»: Sklonit se **před Bohem**, chtít poslouchat jeho slovo, umět se mařit v konání dobra a ve službě druhým, chtít druhé kolem sebe pokládat za přednější sebe, netoužit po prázdné slávě. A tak mít větší naději, že nás navzájem bude «pojit jedna láska», že budeme «svorní a jednomyslní», jak nás dnešní Boží slovo také vybídlo.

Pokoru jako postoj a stav srdce si nevyrobíme. Pokora je dar, pokoře se můžeme jen pokorně **učit**, možná i pomalu a bolestně. Jsou však tři věci, které nám mohou **k pokoře** snad **pomoci**: **Zaprvé** je to právě **pohled na Pána Ježíše**, Beránka «tichého a pokorného srdcem». Třeba i poslechem, čtením dnešního hymnu. Ne nadarmo se stal součástí Božího slova, ne nadarmo jej církve zařadila do modlitby breviáře každou sobotu večer.

Zadruhé jsou to naše vlastní **slabosti, pády a hříchy**. Jak jsme o nich slyšeli ve zbývajících dvou čteních a v žalmu. Neboť nám připomínají, že nejsme bohové. Že naopak Boha, odpouštějícího a milosrdného, potřebujeme. A že i proto máme být milosrdní k druhým lidem. A **zatřetí** to jsou **nejistoty a ohrožení** naší **existence**, jež prožíváme, třeba i současnou geopolitickou situací. I to vše by nás mělo pokoře učit: Život, jeho bezpečnost, jeho jistoty a blahobyt si nikdy nemůžeme zaručit, život nás i našich blízkých je křehký, je to křehký dar, není v naší moci, je to dar Boží. S pokornou vděčností a s chvalozpěvem bychom měli přistupovat k životu svému, všech lidí kolem sebe, a nakonec i všeho živého kolem nás.

Kéž bychom se **pokoře učili**. Pokoře, která **k lidství** bytostně patří; latinská **humilitas** („pokora“) má přeci stejnou etymologii jako **homo** („homo“) či **humanitas** („lidskost“ nebo „přejícnost“); jsou odvozeny od **humus** („země“), ze které jsou uhněteni všichni lidé stejně.

Bůh je Bůh a my jsme jen lidé.

Kéž by nám pokora pomohla k **lásce**: **Pokorný** totiž asi dokáže Boha, lidi i svět **snadněji** účinně **milovat**, považuje je za přednější sebe...